

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicas & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

VI. De triplici Adventu, & Carnis resurrectione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

De triplici Adventu, & carnis resurrectione.

S E R M O VI.

VOLO VOS, Fratres, non ignorare tempus visitationis vestræ, sed ne il-
lud quidem quid hoc tempore visitetur in vobis. Animabus enim
hoc tempus est non corporibus assignatum, quod videlicet longè dignior
anima corpore, priorem sibi sollicitudinem naturali vendicet dignitate.
Sed & prior reparanda eit, quam constat corruisse priorem: Anima si-
quidem corrupta in culpam, fecit ut corpus quoque corrumperetur in
pœnam. Denique si Christi membra volumus inveniri, sequendum
nobis est sine dubio caput nostrum; ut videlicet prima nobis reparanda-
rum sit sollicitudo animarum, pro quibus ipse iam venit, & quarum
priùs mederi studuit corruptioni. Corporis verò curam illi tempori
magis reservemus, & differamus in illum diem, quo reformandi corpo-
ris gratiâ est venturus, sicut meminit Apostolus, dicens^a: *Salvatore ex-
pectamus Dominum nostrum Iesum Christum, qui reformabit corpus humilita-
tis nostræ configuratum corpori claritatis sue.* In priori siquidem adventu
tamquam præco, vel magis verò præco ipsius Joannes Baptista clamat:
Ecce, inquit^b, agnus Dei: ecce qui tollit peccata mundi. Non dicit mor-
bos corporis, non molestias carnis, sed peccatum, quod est morbus ani-
mæ, & corruptio mentis. Ecce, qui tollit peccata mundi, Unde? Uti-
que à manu, ab oculo, à collo, demum etiam à carne ipsa, cui altius infi-
xum est.

Tollit peccatum à manibus, commissa peccata delens: tollit ab o-
culo, purgans cordis intentionem: tollit à collo, violentam removens
dominationem: sicut scriptum est^c. *Sceptrum exactoris eius superasti,*
sicut in die Madian. Itemque, *Computrescit iugum à facie olei*^d. Et Apo-
stolus loquitur dicens^e: *Ut non regnet peccatum in vestro mortali corpore.*
Siquidem alio in loco ait idem Apostolus^f: *Scio, inquit, quod non est in me bonum, hoc est, in carne mea.* Et alibi^g: *Infelix ego homo, quis me li-
berabit de corpore mortis huius?* Sciebat nimirum non priùs liberandum se
esse à pessima illa radice, quæ carni infixa est, à lege peccati quæ est in
membris nostris, donec & ab ipso corpore solveretur: unde & cupiebat
dissolvi, & cum Christo esse^h, sciens quòd peccatum separans inter nos & Deum,
penitus auferri non poterit, donec liberemur à corpore. Audi-
stis de quodam quem Dominus curavit à dæmonio, quoniam collidens
& multum discerpens eum dæmon exivit ab illoⁱ. Itaque dico vobis,
genus illud peccati quod totiens conturbat nos (concupiscentias lo-
quor & desideria mala) reprimi quidem debet & potest per gra-
tiam D E I, ut non regnet in nobis, nec demus membra

*Anima priore
& potius cu-
randa quam
corpus.*

*Primus Chri-
sti adventus
spectat ad cu-
ram anime:*

*secundus ad
curam corpo-
ris.*

a Philip. 3, d

b Joan. 1, d

c Esai. 9, a

d Esai. 10, f

e Rom. 6, b

f Rom. 7, d

g Ibid.

h Phil. 1, c

i Marc. 9,

*Concupiscentia
reprimi potest
non potest nisi
in morte.*

k Rom. 6. b nostra arma iniquitatis peccato, & sic nulla damnatio est his qui sunt in Christo **k**: sed non ejicitur nisi in morte, quando sic discerpimur, ut anima separetur à corpore.

l Eccl. 3. a Habes ad quid venerit Christus, & cui intendere debeat Christianus. Propterea, noli, ô corpus, noli præcipere tempora: potes enim impedire animæ tuæ salutem tuam, ipsius operari non potes. Omnia tempus habent **l**. Patere ut nunc anima pro se labore, magis autem etiam collabora ei, quoniam si compateris, & conregnabis. Quantum eius impedit reparationem, tantum impedis tuam: quod nimis antea reparari non poteris, donec suam in ea Deus imaginem videat reformatam. Nobilem hospitem habes, ô caro, nobilem valde, & tota salus tua pendet de eius salute. Da honorem hospiti tanto. Tu quidem habitas in regione tua: anima verò peregrina & exul apud te est hospitata. Quæsote, quis rusticus, si forte nobilis & præpotens quispiam apud eum voluerit hospitari, non libenter in angulo domus suæ, aut sub gradibus suis, vel in ipsis cineribus accubabit, cedens hospiti suo locum (sicut dignum est) potiorem? Et tu ergo fac similiter. Iniurias vel molestias tuas ne reputaveris: tantum ut hospes tuus honorifice possit apud te demorari. Honor tibi est ut pro eo interim te exhibeas in honorum.

Corpus quantum debeat anima. Ac ne forte despicias aut parvipendas hospitem tuum pro eo quod peregrinus tibi videtur & advena: diligenter attende quid hospitis huius tibi præsentia largiatur. Ipse enim est qui tribuit oculis visum: auditum auribus præstat: ipse est qui linguæ vocem, palato gustum, motum membris omnibus subministrat. Si quid vitæ, si quid sensus, si quid in te decoris est, huius hospitis beneficium recognosce. Denique discessus eius probat, quid præsentia conferebat. Protinus enim anima discedente, lingua filebit, oculi nihil videbunt, obsurdescent aures, corpus omne rigebit, facies expallescet. In brevi quoque totum cadaver putidum simul & putridum fiet, & decor omnis in taniem convertetur. Ad quid ergo pro temporali qualibet delectatione contristas & laedis hospitem istum, quam nec sentire quidem ullo modo poteras nisi per ipsum? Adhuc si tantum tibi confert exul, & inimicitarum causa à facie Domini sui electus, quantum tibi præstabit reconciliatus? Noli, ô corpus, noli impedire reconciliationem illam: quoniam grandis tibi exinde gloria paratur. Patienter, imo & libenter temetipsum expone ad omnia, nihil dissimiles quod huic videatur reconciliationi posse proficere. Dic hospiti tuo: Quia recordabitur Dominus tui, & restituunt te in gradum pristinum, & tu memento mei.

Omnino enim memor erit tui in bonum, si bene servieris illi: & cum

Corpus nihil sine anima.

NOTA.
Quam præ-
postorum, ab-
sucere se totum
ad curam
corporis; ani-
mā negligere.

De Adventu Domini, Sermo VI. 21

cum pervenerit ad Dominum suum , suggestet ei de te , & loquetur bonum pro bono hospite, dicens : Cùm in ultionem culpæ suæ exularet servus tuus, patiper quidam apud quem hospitatus sum , fecit mecum misericordiam, & utinam retribuat pro me Dominus meus. Primo si quidem omnia sua, dehinc etiam semetipsum exposuit utilitatibus meis, non parcens sibi propter me, in jeuniis multis, in laboribus frequenter, in vigiliis supra modum , in fame & siti etiam , in frigore & nuditate.

*Anime cura
pro corpore
tanquam ho-
no & commo-
do hospite.*

Quid igitur ? Profectò non mentitur Scriptura, quæ dicit : ^m : *Volunta-
tem timentium se faciet , & deprecationem eorum exaudiet.* O si fortè gu-
sta re dulcedinem hanc, si fortè gloriam istam valeas aestimare ! Mira e-
nim dicturus sum : sed tamen vera , & omnino indubitata fidelibus.
Ipse Dominus Sabaoth, Dominus virtutum , & rex gloriae , ipse descen-
det ad reformanda corpora nostra , & configuranda corpori claritatis
suæ. Quanta erit illa gloria, quam ineffabilis exultatio, quando Crea-
tor univeritatis, qui pro animabus iustificandis humilis antè venerat &
occultus, pro re glorificanda , ô misera caro, sublimis veniet & manife-
stus non iam in infirmitate, sed in gloria & maiestate sua ? Quis cogi-
tabit diem adventus illius , quando descendet cum plenitudine luminis,
præcurrentibus Angelis , & tubæ concentu excitantibus de pulvere cor-
pus inops , & rapientibus illud obviam Christo in aera ?

m Psal. 144.a

*Future glori-
contemplatio.*

*Gloriosior se-
cundus Chri-
sti adventus
quam primus.*

Quousque igitur caro misera, insipiens, cæca, demens : & prorsus
insana caro transitorias & caducas querit consolationes , imo desolatio-
nes, si fortè contingat repelli, & indignam iudicari hac gloria, magis au-
tem nihilominus ineffabili in æternum excruciali pœna ? Non sic, obse-
cro, fratres mei, non sic : quinimo delectetur in huiusmodi meditationi-
bus anima nostra : quin etiam caro nostra requiescat in Ipe , Salvato-
rem expectans Dominum nostrum Jesum Christum , qui reformabit il-
lam configuratam corpori claritatis suæ. Sic enim ait Propheta ⁿ : *Siti-
vit in te anima mea , quam multipliciter tibi caro mea !* Desiderabat qui-
dem anima prophetalis adventum priorem , quo se noverat redimen-
dam : sed multo amplius caro desiderabat adventum posteriorem , &
glorificationem suā. Tunc enim implebuntur desideria nostra , & plena
erit maiestate Domini omnis terra. Ad quam gloriam , ad quam de-
nique pacem, quæ exuperat omnem sensum , ipse sua nos misericordia
perducat, nec confundat nos , ab expectatione nostra , Salvator quem
expectamus, Jesus Christus Dominus noster, qui est super omnia
benedictus in sæcula.

n. Psal. 62.a

*Terrenas con-
solationes re-
spue, ut ma-
reare divinas.*